



ΑΣΜΑΤΙΚΗ ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ
ΤΟΥ ΟΣΙΟΥ ΚΑΙ ΘΕΟΦΟΡΟΥ ΠΑΤΡΟΣ ΗΜΩΝ
ΘΕΟΦΑΝΟΥΣ ΤΟΥ ΜΥΡΟΒΛΑΤΟΥ
ΕΝ ΤΩ ΜΙΚΡΩ ΕΣΠΕΡΙΝΩ

Ἴστῶμεν στίχους δ' καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ προσόμοια.
Ἦχος α'. Πανεύφημοι Μάρτυρες.

Ἴδου νῦν ἐφέστηκεν ἡμῖν* ἡ λαμπρὰ πανήγυρις* τῆς θείας μνήμης σου
ὅσιε* πάντας εὐφραίνουσα* ὅθεν γυθοσύνως* ἄσματά σοι μέλομεν*
χορὸν πνευματικόν σοι συστήσαντες,* Πάτερ Θεόφανες,* καὶ τοῖς ὕμνοις
ὥσπερ ἄνθεσι* νοερῶς σε* πάντες καταστέφομεν.

Ἀρχόμενοι, Πάτερ, οἱ πτωχοὶ* βίου σου τὰ θαύματα* ἐξιστορεῖν μελωδή-
μασι,* φόβῳ ἐγγίζομεν* θείων σου ἀγώνων* τὰ σεπτὰ παλαίσματα* καὶ
πῶς ἂν δυνηθῆμεν ὑμνήσαι σου,* θεῖε Θεόφανες,* τῆς καρδίας τὴν
εὐγένειαν* καὶ ψυχῆς σου,* Πάτερ, τὴν ταπείνωσιν;

Δεήσεων δέξαι τὴν ἀρχὴν* καὶ παράσχου δύναμιν* Πνεύματι θείῳ τοῖς
δούλοις σου,* Πάτερ Θεόφανες,* ἵνα σου τὴν μνήμην* καθαρᾶ καρδιά
τε* καὶ πίστει θερμοτάτη τιμήσωμεν,* ἐγκωμιάζοντες* τῆς ἀσκήσεως τὰ
σκάμματα* καὶ τὰ πλήθη* τῶν κατορθωμάτων σου.

ὦ πάρεσο, Πάτερ, νοερῶς* χέων σου τὰς χάριτας* ἐπὶ τοὺς δούλους σου
σήμερον* πίστει γὰρ ἅπαντες* τὴν σεπτὴν σου μνήμην* καὶ λαμπρὰν
πανήγυριν* τελοῦντες, ἀπὸ σοῦ ἀρυόμεθα* μύρα ἀκένωτα* καὶ δεόμε-
θά σου, ὅσιε,* φανερωσαι* πάλιν σοῦ τὸ σκῆνωμα.

Δόξα... Ἦχος β'.

Μυροβλύτης μέγας ἀξίως ἐπωνομάσθης· τὸ γὰρ θειότατόν σου σκῆνω-
μα ὡς δοχεῖον μυρεψικὸν ἐφάνη,νάματα παρέχον, θαυμάσιά τε καὶ πα-
ράδοξα τελοῦν· ἄφθαρτον δὲ διέμεινε, τῆς φύσεως τὴν τάξιν ὑπερνικῶν·
ὅθεν, Θεόφανες ὅσιε, παράσχου καὶ ἡμῖν μῦρον τὸ νοητὸν τοῦ θείου
Πνεύματος, ὅπως δι' αὐτοῦ καθαρθέντες, εὐρωμεν ζωὴν τὴν αἰώνιον.

Καὶ νῦν... Τῆς Ἑορτῆς.

Εἰς τὸν Στίχον.
Στιχηρὰ Προσόμοια.

Ἦχος β΄. Οἶκος τοῦ Ἐφραθα̃.

Ἄγγελος ἐπὶ γῆς* ἐφάνης, ἀναπέμπων* τῷ σῶ Δεσπότη ὕμνους* νοῖ καθαρωτάτῳ,* μακάριε Θεόφανες.

Στίχ. Τίμιος ἐναντίον Κυρίου ὁ θάνατος τοῦ ὀσίου αὐτοῦ.

Βέλη τὰ τοῦ ἐχθροῦ* ἀπέφυγες εὐτόνως,* ὡς οἶκά σου ἔχων* τὴν κορωνίδα, Πάτερ,* τῶν ἀρετῶν διάκρισιν.

Στίχ. Τί ἀνταποδώσομεν τῷ Κυρίῳ περὶ πάντων ὧν ἀνταπέδωκεν ἡμῖν;

Φεῖσαι νῦν καὶ ἡμῶν,* τῶν ὄντων ἐν τῇ ζάλῃ* τοῦ παθοτρόφου βίου,* ὡς παρρησίαν ἔχων* πρὸς τὸν Θεὸν Θεόφανες.

Δόξα... Τριαδικόν.

Φῶς τὸ τρισσολαμπές,* Πατέρα καὶ Υἱόν τε* σὺν Πνεύματι Ἁγίῳ,* ἀχώριστον Τριάδα* ὁμολογοῦμεν ψάλλοντες.

Καὶ νῦν... Θεοτοκίον. Ὅμοιον.

Ῥήμασιν ἀσθενῶ* προσάγειν σοι ἀξίως* ὃ ἐν καρδίᾳ ἔχω,* ἀλλὰ σύ, Θεοτόκε,* ὄντα πτωχόν με πλούτισον.

Ἀπολυτίκιον.

Ἦχος πλ. α΄. Τὸν συνάναρχον Λόγον.

Ῥαπισμὸν ὑπ' αὐθάδους, Πάτερ, δεξάμενος,* ἐν ταπεινώσει τὸν κόσμον εὐθύς κατέλιπες* καὶ ἐν τῇ Μέσα Ποταμοῦ Μονῇ προσέδραμες,* ἔνθα ἐν πόνοις καρτερῶν* εὔρες πηγὴν ἀγιασμοῦ* διό, Θεόφανες Πάτερ,* ἡμᾶς τοὺς δούλους σου σκέπε* καὶ θεῖοις μύροις καταμύρισον.

Ἀπολυτίκιον τῆς Ἑορτῆς καὶ Ἀπόλυσις.

ΕΝ ΤΩ ΜΕΓΑΛΩ ΕΣΠΕΡΙΝΩ

Ἴστῶμεν στίχους ἢ καὶ ψάλλομεν τὰ ἐξῆς στιχηρὰ προσόμοια τοῦ ὁσίου δευτεροῦντες τὸ πρῶτον ἐκάστης σειρᾶς.

Ἦχος α΄. Τῶν οὐρανίων ταγμάτων.

Ὡς ὁ Δεσπότης ὑπέστης* ἀδίκως ῥάπισμα* καὶ κεφαλὴν σου κλίνας* ἐγκατέλιπες κόσμον* διόπερ ἐκμαγεῖον, λάθρα βιῶν,* ταπεινώσεως γέγονας* ὅθεν σὲ πάντες γεραίρομεν νῦν θερμῶς* ἀγιώτατε Θεόφανες.

Ὡς νοητὸς ζυγοστάτης* τὰς ἀρετὰς τῆς ψυχῆς* προκρίνας τῶν προσκαίρων* ἡδονῶν τῶν τοῦ βίου,* ἐπόθησας ὡς ἔλαφος ἐπὶ πηγᾶς* πολιτείαν τὴν κρείττονα* καὶ ἐν Μονῇ Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ* ὥσπερ ἄσαρκος ἐβίωσας.

Παραρρίπτεισθαι ἐν οἴκῳ,* θείε Θεόφανες,* Θεοῦ τοῦ ζῶντος, Πάτερ,* νουνεχῶς ἐξελέξω* διὸ καὶ πυρπολούμενος θείῳ πυρὶ,* Μονὴν Προδρομοῦ κατέλαβες* ὅθεν οἱ ὧδε μονάζοντες ὡς θερμόν* σε προστάτην προβαλλόμεθα.

Ἔτερα. Ἦχος β΄. Ὅτε ἐκ τοῦ ξύλου.

Τίς ἂν ἐπαιnéσειε τοὺς σοὺς* ὄντως ὑπὲρ φύσιν ἀγῶνας,* καὶ τῶν θανάτων πληθὺν* τίς ἂν ἐξισχύσειεν ἀπαριθμῆσαι σαφῶς* ἅπερ, ὅσιε, ἔδειξας* καὶ ἔτι δεικνύεις* πᾶσι τοῖς ἰκέταις σου, Πάτερ Θεόφανες,* ὅθεν καὶ ἡμῶν τὰς δεήσεις* ἐν τῇ θείᾳ μνήμῃ σου δέξαι,* ἅπαντας φωτίζων τοὺς ὑμνοῦντάς σε.

Ὅτε ὁ λαὸς μετὰ κραυγῆς* πόθῳ παρεκάλει γενέσθαι* σε Ποιμενάρχην αὐτοῦ,* τότε ὡς φιλόστοργος πατήρ ἐνήργησας* καὶ ἐν θρόνῳ ἐκάθησας* ἀρχιερωσύνης,* ποιμασίας τρόποις σου πάντας διδάσκων σοφῶς* ὁμῶς τοῦ Νυμφίου ὁ ἔρωσ* κόσμου σε ἐξέβαλεν, Πάτερ,* καὶ ἐρήμου ἄνθος σε ἀνέδειξε.

Ὅσπερ κολυμβήθρα Σιλῶμ* σοῦ ὁ τάφος, Πάτερ, ἐδείχθη,* καὶ ἰαμάτων πηγὴ* μύρον θείας χάριτος καὶ γὰρ ἀνέβλυζε* σοῦ τὸ ἅγιον σκήνωμα, ὦ θαῦμα θαυμάτων!* καὶ φθορᾶς ἀλλότριον σαφῶς διέμεινε* οὕτω τοῖς λαοῖς ἐνδεικνύον* τοῦ ἀγιασμοῦ σου τὸ ὕψος,* Μυροβλύτα ὅσιε Θεόφανες.

Δόξα... Ἦχος πλ. β'.

Ὡ ἄνοσίου τολμήματος! Πῶς ῥαπισμὸν ἐδέξατο ὁ ἄκακος ποιμὴν ὑπὸ δούλου ἀνεδαιστάτου; Ἄλλ' οὕτω γέγονε ἵνα αὐτοῦ τὴν ἄκραν τῷ Δεσπότη μάθωμεν ὁμοίωσιν· τὸν γὰρ ὄνειδισμὸν δεξάμενος, Πάτερ Θεόφανες, οὐδὲν ἀπεκρίνω, ἐδοξολόγεις δὲ μᾶλλον τὸν Θεὸν ὅτι τοιαύτης ἡξιώθης εὐκαιρίας ἵνα αὐτὸν μιμηθῆς· διὸ καὶ ταπεινοφροσύνην προελόμενος, ἀρχιερέως θρόνον ἐγκατέλιπες καὶ εἰς τὴν κάμινον τῆς μονοτρόπου ζωῆς εἰσῆλθες, ὅσιε, ἔνθα ἐν πόνοις καρτερῶν εὔρες πηγὴν ἁγιασμοῦ καὶ Πνεῦμα Ἅγιον ἔλαβες. Αὐτῷ νῦν συγκεκραμένος ὑπάρχων καὶ κατὰ μέθεξιν Θεός, μὴ παύση πρεσβεύων ὑπὲρ τοῦ ποιμνίου σου τοῦ ὧδε μονάζοντος.

Καὶ νῦν... Τῆς Ἑορτῆς.

Τὸ Προκείμενον τῆς ἡμέρας, μεθ' ὃ τὰ Ἀναγνώσματα

Σοφίας Σολομῶντος τὸ Ἀνάγνωσμα
(Κέφ. 3, 1-9)

Δικαίων ψυχαὶ ἐν χειρὶ Θεοῦ, καὶ οὐ μὴ ἄφηται αὐτῶν βάσανος. Ἔδοξαν ἐν ὀφθαλμοῖς ἀφρόνων τεθάναι, καὶ ἐλογίσθη κάκωσις ἢ ἔξοδος αὐτῶν, καὶ ἡ ἀφ' ἡμῶν πορεία σύντριμμα, οἱ δὲ εἰσιν ἐν εἰρήνῃ. Καὶ γὰρ ἐν ὄψει ἀνθρώπων ἐὰν κολασθῶσιν, ἡ ἐλπίς αὐτῶν ἀθανασίας πλήρης. Καὶ ὀλίγα παιδευθέντες μεγάλα εὐεργετηθήσονται· ὅτι ὁ Θεὸς ἐπίρασεν αὐτοὺς καὶ εὔρεν αὐτοὺς ἀξίους ἑαυτοῦ. Ὡς χρυσὸν ἐν χωνευτηρίῳ ἐδοκίμασεν αὐτοὺς καὶ ὡς ὀλοκάρπωμα θυσίας προσεδέξατο αὐτούς. Καὶ ἐν καιρῷ ἐπισκοπῆς αὐτῶν ἀναλάμψουσι καὶ ὡς σπινθῆρες ἐν κάλαμῃ διαδραμοῦνται. Κρινοῦσιν ἔθνη καὶ κρατήσουσι λαῶν, καὶ βασιλεύσει αὐτῶν Κύριος εἰς τοὺς αἰῶνας. Οἱ πεποιθότες ἐπ' αὐτῷ συνήσουσιν ἀλήθειαν, καὶ οἱ πιστοὶ ἐν ἀγάπῃ προσμενοῦσιν αὐτῷ, ὅτι χάρις καὶ ἔλεος ἐν τοῖς ὀσίοις αὐτοῦ, καὶ ἐπισκοπὴ ἐν τοῖς ἐκλεκτοῖς αὐτοῦ.

Σοφίας Σολομῶντος τὸ Ἀνάγνωσμα
(Κέφ. 5, 15-23 & 6, 1-3)

Δίκαιοι εἰς τὸν αἰῶνα ζῶσι, καὶ ἐν Κυρίῳ ὁ μισθὸς αὐτῶν, καὶ ἡ φροντὶς αὐτῶν παρὰ Ὑψίστω. Διὰ τοῦτο λήφονται τὸ βασίλειον τῆς εὐπρεπείας, καὶ τὸ διάδημα τοῦ κάλλους ἐκ χειρὸς Κυρίου, ὅτι τῇ δεξιᾷ αὐτοῦ σκεπάσει αὐτούς, καὶ τῷ βραχίονι ὑπερασπιεῖ αὐτῶν. Λήφεται πανοπλίαν, τὸν ζῆλον αὐτοῦ, καὶ ὀπλοποιήσει τὴν κτίσιν εἰς ἄμυναν ἐχθρῶν. Ἐνδύσεται θώρακα, δικαιοσύνην, καὶ περιθήσεται κόρυθα, κρίσιν ἀνυπόκριτον. Λήφεται ἀσπίδα ἀκαταμάχητον, ὀσιότητα· ὄξυνεῖ δὲ ἀπότο-

μον ὄργην εἰς ῥομφαίαν· συνεκπολεμήσει αὐτῷ ὁ κόσμος ἐπὶ τοὺς παρὰ φρονας. Πορεύονται εὐστοχοὶ βολίδες ἀστραπῶν, καὶ ὡς ἀπὸ εὐκύκλου τόξου τῶν νεφῶν, ἐπὶ σκοπὸν ἀλοῦνται, καὶ ἐκ πετροβόλου θυμοῦ πλήρεις ῥιφήσονται χάλαζαι. Ἀγανακτήσει κατ' αὐτῶν ὕδωρ θαλάσσης, ποταμοὶ δὲ συγκλύσουσιν ἀποτόμως. Ἀντιστήσεται αὐτοῖς πνεῦμα δυνάμεως καὶ ὡς λαίλαψ ἐκλικμήσει αὐτούς· καὶ ἐρημώσει πᾶσαν τὴν γῆν ἀνομία, καὶ ἡ κακοπραγία περιτρέψει θρόνους δυναστῶν. Ἀκοῦσατε οὖν βασιλεῖς καὶ σύνετε· μάθετε δικασταὶ περάτων γῆς. Ἐνωτίσασθε οἱ κρατοῦντες πλήθους, καὶ γεγαιρωμένοι ἐπὶ ὄχλοις ἐθνῶν· ὅτι ἐδόθη παρὰ Κυρίου ἡ κράτησις ὑμῖν, καὶ ἡ δυναστεία παρὰ Ὑψίστου.

Σοφίας Σολομώντος τὸ Ἀνάγνωσμα

(Κέφ. 4, 7-15)

Δίκαιος, ἐὰν φθάσῃ τελευτῆσαι, ἐν ἀναπαύσει ἔσται. Γῆρας γὰρ τίμιον οὐ τὸ πολυχρόνιον οὐδὲ ἀριθμῷ ἐτῶν μεμέτρηται. Πολιὰ δὲ ἔστι φρόνησις ἀνθρώποις καὶ ἡλικία γῆρας βίος ἀκηλίδωτος. Εὐάρεστος τῷ Θεῷ γενόμενος ἠγαπήθη καὶ ζῶν μεταξὺ ἀμαρτωλῶν μετετέθη. Ἡρπάγη, μὴ κακία ἀλλάξῃ σύνεσιν αὐτοῦ ἢ δόλος ἀπατήσῃ ψυχὴν αὐτοῦ· βασκανία γὰρ φαυλότητος ἀμαυροῖ τὰ καλὰ, καὶ ρεμβασμὸς ἐπιθυμίας μεταλλεύει νοῦν ἄκακον. Τελειωθεὶς ἐν ὀλίγῳ ἐπλήρωσε χρόνους μακροῦς· ἀρεστὴ γὰρ ἦν Κυρίῳ ἡ ψυχὴ αὐτοῦ· διὰ τοῦτο ἔσπευσεν ἐκ μέσου πονηρίας. Οἱ δὲ λαοὶ ἰδόντες καὶ μὴ νοήσαντες, μηδὲ θέντες ἐπὶ διανοίᾳ τὸ τοιοῦτον, ὅτι χάρις καὶ ἔλεος ἐν τοῖς ὁσίοις αὐτοῦ καὶ ἐπισκοπὴ ἐν τοῖς ἐκλεκτοῖς αὐτοῦ.

Εἰς τὴν Λιτὴν.

Στιχηρὰ ἰδιόμελα.

ᾠχος α'.

Ταπεινοφροσύνην γινώσκων ὡς τὴν τῆς Θεότητος στολὴν, αὐτῇ ἐνέδυσας τὴν ψυχὴν σου, τὸν δερμάτινον ῥήξας τῆς πτώσεως χιτῶνα· τὴν δὲ μετάνοιαν, ὕδωρ ἀμαρτιῶν καθαρτήριον νοῶν, ἐν τῇ ἡσυχίᾳ ἀναβλύζον, τὴν καρδίαν σου ἐν αὐτῷ ἐβάπτισας· διὸ καὶ τῆς πεπτωκυίας φύσεως τὸν τοῦ νοῦς ἐμπυρισμὸν κατέσβεσας, δάκρυσι καθ' ἑκάστην τὴν στρωμνὴν σου καταβρέχων· ἀπόσμηξον οὖν καὶ ἡμῶν τῶν παθῶν τοὺς ῥύπους, ταῖς καθαρτικαῖς σου πρεσβείαις, Πάτερ Θεόφανες μακάριε.

Ἦχος β΄.

Ἐν κοινοβίῳ τὸ πρῶτον καθεζόμενος, κανόνι ἠκολούθησας αὐτοῦ, οὕτω σεαυτὸν τοῖς ἀδελφοῖς ἐξομοιῶν, καὶ ὑπερηφανείας ὀχλοῦντας ἐξαφαι-
νίζων λογισμούς· πυρωθείσης δὲ τῆς καρδίας σου τῷ ἀύλῳ πυρὶ τῆς
τοῦ Νυμφίου ἀγάπης, ἀναχωρήσεως ὁδὸν ἀσφαλῶς ἐβάδισας· ὅθεν καὶ
ἠξιώθης ἐπὶ τοῦ νοὸς τῆ περιωπῆ σταθῆναι, ἐξ ἧς πᾶσαν τὴν τοῦ Κυρί-
ου δόξαν νοερῶς κατόπτευσας· αὐτὴν οὖν καὶ ἡμᾶς, θεοδόξαστε Πάτερ
Θεόφανες, κατιδεῖν ἀξιῶσον.

Ἦχος πλ. δ΄.

Τῆς ἐν οὐρανοῖς μενούσης σε πόλεως μυστικοῖς μελήσασιν ἡσθεῖς,
ἀλλοίαις φωνῆς οὐκ ἠθέλες ἐνωτίζεσθαι· διὸ καὶ τὴν νοερὰν ἀκοήν σου,
τῷ ἠδυεπεῖ λόγῳ τοῦ Δεσπότη ἐμφράξας, συστείλας τε σεαυτὸν ἀπὸ
παντὸς ματαίου περισπασμοῦ, σάλπιγγ ὠφθης πνευματικῆ, τῆς ταπει-
νοφροσύνης ἄσματα ἄδουσα· ὅθεν καὶ ἡμῶν τὰς καρδίας πλήρωσον δι-
ατόροις σου ῥήμασι, Πάτερ Θεόφανες, ἵνα χαρμοσύνως πορευώμεθα
πρὸς τὴν μέλλουσαν πόλιν ἐν τοῖς οὐρανοῖς.

Δόξα... Ἦχος πλ. α΄.

Αὐτομεμφίας ἐφάνης θερμὸς ἐραστής, Πάτερ Θεόφανες· ὅτε γὰρ ὁ ἀναί-
σχυντος δοῦλος ῥάπισμα σοι δέδωκε, οὐκ εἰμι ἄξιος, ἔφησας, τοῦ ποι-
μαίνειν τὴν λογικὴν μου ποιίμνην. Τί τὸ παράδοξον τοῦτο, ὅτι ἱεράρχης
ὑπάρχων, σοφία τῆ ἀνωθεν κεκοσμημένος, ἀνάξιον ἔκρινας σεαυτὸν καὶ
κλίνας τὴν κεφαλὴν ἀρχιερωσύνης θρόνον κατέλιπες; ὅθεν βοῶμεν σοι·
ταπεινοφροσύνης ἄνθος τὸ θεϊότατον, Πάτερ ὅσιε, γνώρισον ἡμῖν τὴν
ὁδὸν ἐν ᾗ καὶ ἡμᾶς δεῖ πορεύεσθαι.

Καὶ νῦν... **Τῆς Ἑορτῆς.**

Εἰς τὰ Ἀπόστιχα.**Στιχηρὰ Προσόμοια.****Ἦχος πλ. α΄. Χαίροις ἀσκητικῶν.**

Χαίρει τῶν μοναζόντων χορὸς* ὁ ἐν τῷ Μέσα Ποταμῷ ἐνασκούμενος*
καὶ ἄσμασι καταστέφει* τὸν ὡς ἀστέρα λαμπρὸν* ἐξ αὐτοῦ τῶν κόλ-
πων ἀνατείλαντα* ἀρχαίους ἐν χρόνοις μέν,* ἀλλὰ καὶ τούτοις, τὸν δεῖ-

ξαντα* θαυμάτων πλήθη* ὡς δοχεῖον τοῦ Πνεύματος* καὶ ἰάματα* τοῖς πιστοῖς χορηγήσαντα* ἔτι δὲ καὶ τὸ σκήνωμα* τὸν ἔχοντα ἄφθαρτον* καὶ ἀναβλύζοντα μῦρον* ὡς θείας νίκης τὸ σύμβολον* διὸ ἀνυμνοῦμεν* Θεοφάνη, τὸ τῆς Κύπρου* ἅγιον καύχημα.

Στίχ. Τίμιος ἐναντίον Κυρίου ὁ θάνατος τοῦ ὀσίου αὐτοῦ.

Φαίνεις τὰ μεγαλεῖα Θεοῦ,* ἐπωνυμίαν σου σφραγίζων, Θεόφανες,* καὶ θείῳ φωτὶ ἐκλάμπων,* νυκτοποροῦσιν ἡμῖν* χάριν παρεμφαίνεις ἁγιότητος. ὦ, Πάτερ θειότατε,* ἐν τῇ Μονῇ ἡμῶν φάνηθι* ἀποδιώκων* τῶν παθῶν τὴν ἐμφάνειαν* καὶ φανέρωσον* τὸν Θεὸν ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν* σὺ γὰρ ὑπάρχεις, ὅσιε,* τὸ φῶς τῶν τιμώντων σου* μνήμην τὴν χάριτος πλήρη* καὶ οὐρανόθεν τερπνότητος* διὸ σὲ ὑμνοῦμεν* τῆς Μονῆς σου οἰκίεται* ὡς φιλοπάτορες.

Στίχ. Τί ἀνταποδώσομεν τῷ Κυρίῳ περὶ πάντων ὧν ἀνταπέδωκεν ἡμῖν;

Χαίροις, ὅτι τὸν κόσμον λιπών,* καὶ τῆς θεότητος στολὴν ἐνδυσάμενος,* εἰς ὄρη τετυρωμένα* τῆς οὐρανόθεν Σιών,* Πάτερ, τὴν διάνοιαν ἀνύψωσας* καὶ μόνος Νυμφίῳ σου* μόνῳ Αὐτῷ ἐνετρύφησας* καίτοι ὑπῆρχες* ἐν παχύτητι σώματος,* ἀλλ' ἀμέριμνος* μεριμνῶν ματαιότητος* νῦν δὲ φραγμὸν τῆς φύσεως* παρήλθες, πανόλβιε,* καὶ τῷ προσώπῳ Κυρίου* ἀδιαλείπτως παρίστασαι* διὸ καὶ τῆς ποιμένης* τῆς πλουτοῦσης σε προστάτην* μέμνησο ὅσιε.

Δόξα... Ὕμνος πλ. δ'.

Θαλυκραις φωναῖς νῦν εὐφημοῦμεν, σὲ τὸν ἐν συντόνῳ ἐπιμελεῖα τὴν ἐκ φύσεως χοϊκῆς ὑλομανοῦσαν ψυχὴν δαμάσαντα· ἀπτῶτως γὰρ ἐν τῇ καμίνῳ ἰστάμενος τῆς μετανοίας, πάντα τὰ πωλικά τοῦ σώματος κατέπαυσας σκιρτήματα. Εὖρες, ὦ σοφώτατε Πάτερ, ἁγιασμοῦ τὴν κρηπίδα, ταπεινοφροσύνην, τὴν Χριστοβάδιστον ὁδόν· ἐν αὐτῇ δὲ περιπατῶν, περιβαλλόμενος ἅμα τῆς ἀφανείας τὴν λαμπροτάτην στολὴν, εἰσῆλθες ἐν τῇ τῶν πραέων μακαριότητι· ὅθεν, Πάτερ Πατέρων ἰσότιμε, Θεόφανες μακάριε, πάντας ἡμᾶς τοὺς ἐξ ἁμαρτιῶν ἐσχάτως ἔχοντας σκέπε καὶ φύλαττε, καὶ φρονήματι ταπεινῶ δίδου ἡμῖν πάντοτε πολιτεύεσθαι.

Καὶ νῦν... τῆς Ἑορτῆς.

Ἀπολυτίκιον. (ὡς ἐν τῷ Μικρῷ Ἑσπερινῷ)

ΕΝ ΤΩ ΟΡΘΡῶ

Μετὰ τὴν α΄ Στιχολογίαν, Κάθισμα.
ᾠχος α΄. Τὸν τάφον σου Σωτήρ.

Τοῦ βίου τὴν σκιὰν κατὰ μόνας παρηλθες* χρησάμενος σοφῶς ἀφανεί-
ας τῷ πέπλῳ,* ὡς μέλισσα, ὅσιε,* φιλεργὸς ἐργασάμενος* ὅθεν μέλιτος
τοῦ φερεσβίου νῦν πάντες* ἀπολαύοντες,* ὃ παρεσκεύασας, Πάτερ,*
ὠδάς σοι προσάγομεν.

Δόξα, τὸ αὐτό. Καὶ νῦν... Τῆς Ἑορτῆς.

Μετὰ τὴν β΄ Στιχολογίαν, Κάθισμα.
ᾠχος γ΄. Τὴν ὠραιότητα.

Τὸν μέγαν Πρόδρομον ζηλώσας, ὅσιε,* τὸν ὡσπερ ἄσαρκον ἐν γῆ βιώσα-
ντα,* τὴν ἐν τῷ Μέσα Ποταμῷ* Μονὴν αὐτοῦ κατέλαβες* ἔνθα καὶ χρη-
σάμενος* χαλινῷ τῷ τῆς νήψεως,* τοῦ νοῦς ἐδάμασας* τὰ ἀήθη κινήμα-
τα* διὸ σὺν τῷ Προδρόμῳ μὴ παύσῃ* πάντας* ὠθῶν ἡμᾶς πρὸς νῆψιν.

Δόξα, τὸ αὐτό. Καὶ νῦν... Τῆς Ἑορτῆς.

Μετὰ τὸν Πολυέλεον, Κάθισμα.
ᾠχος δ΄. Κατεπλάγη Ἰωσήφ.

Ὡς ἀστέρα ἀπλανῆ* ψυχὰς φωτίζοντα ἡμῶν* σὲ γινώσκομεν, σοφέ,*
ἀειφεγγῆ τε καὶ λαμπρόν* καὶ γὰρ τὰ σκότη διώκεις τῆς ἁμαρτίας*
πρεσβείαις σου θερμαῖς,* Πάτερ Θεόφανες,* καὶ θείαις σου εὐχαῖς*
σβεννύεις πῦρ τῶν λογισμῶν* ὑπάρχεις γὰρ σὺν τῷ Προδρόμῳ* ἡμῶν
προστάτης θερμότατος* ἐν ταῖς ἀνάγκαις* καὶ τοῖς κινδύνοις,* ὧ̄ Μυ-
ροβλύτα θειότατε.

Δόξα, Καὶ νῦν... Τῆς Ἑορτῆς.

Εἶτα οἱ Ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ α΄ ἀντίφωνον τοῦ δ΄ ἤχου,
μεθ' ἃ τὸ Προκείμενον·

Τίμιος ἐναντίον Κυρίου ὁ θάνατος τοῦ ὀσίου αὐτοῦ. (δίς)

Στίχ. Τί ἀνταποδώσομεν τῷ Κυρίῳ περὶ πάντων ὧν ἀνταπέδωκεν ἡμῖν;

Εἶτα τὸ Πᾶσα πνοή,
μεθ' ὃ τὸ Εὐαγγέλιον (τῆς ε' Δεκεμβρίου),
καὶ ὁ Ν' ψαλμός.

Δόξα... Ταῖς τοῦ σοῦ ὀσίου...
Καὶ νῦν... Ταῖς τῆς Θεοτόκου...
Στίχ. Ἐλεῆμον, ἐλέησόν με ὁ Θεὸς...

Ἰδιόμελον. Ἦχος πλ. β'.

Μυροβλύτα θεσπέσιε, δεῖξον ἡμῖν πηγὴν τὴν ἀναβλύζουσαν τοῦ Πνεύματος τοῦ Ἁγίου πόμα τὸ ἐπουράνιον· καὶ δὸς πάντας πιεῖν ἐξ αὐτοῦ, ἵνα μάθωμεν, Πάτερ, βαδίζειν ἐν τῇ ὁδῷ ἐν ἧ ἑβάδισας· αὕτη γὰρ ἐστὶν ἡ μόνη ἀπάγουσα εἰς ζωὴν τὴν αἰώνιον.

**Ὁ Κανὼν τῆς προλαβούσης Ἑορτῆς εἰς ζ'
καὶ εἶτα ὁ παρὼν τοῦ ὀσίου εἰς η',
οὗ ἡ ἀκροστιχίς: Χαίροις Μονῆς Προδρόμου θεῖε θησαυρέ.**

ᾠδὴ α'. Ἦχος δ'. Ἀνοίξω τὸ στόμα μου.

Χορὸν συγκροτήσαντες, δεῦτε ὡδὴν χαριστήριον* Θεῷ ἀναμέλψωμεν, ὅτι τὸν μέγαν ἡμῖν* ἐχαρίσατο* καὶ θεῖον Θεοφάνη* ἰθύντορα ἄριστον* πρὸς τελειότητα.

Ἀνοίξαντες ἅπαντες καρδίας ὦτα ἀκούσωμεν* Ἀγγέλων τὰ τάγματα συναυμνοῦντα ἡμῖν,* ἐορτάζοντα* τὴν μνήμην τοῦ ὀσίου,* Θεόφανες, κρᾶζοντα,* χαίροις μακάριε.

Ἰδίῳ θελήματι κόσμον κατέλιπες, ὅσιε,* Κυρίου τὸ θέλημα ἀναζητῆσαι ποθῶν* διὸ ἔσπευσας* εἰς μάνδραν τοῦ Προδρόμου,* ἐν ἧ ἑνασκούμενος* σκάμμασιν ἔλαμψας.

Θεοτοκίον.

Ἐραντίζουσα, Πάναγνε, ἡμῶν καρδίας ἐλέει σου,* μὴ παύση δεόμεθα· σὺ γὰρ ἡμῶν δροσισμὸς* ὄντως πέφηνας,* ὡς ὑετὸς χαρίτων* καρδίας ποτίζουσα* τῶν ἀνυμνούντων σε.

ᾠδὴ γ'. Τοὺς σοὺς ὑμνολόγους.

Ὁ πάντων καρδίας καταρδεύων,* ὡς ὕδωρ ἐκ Μέσα Ποταμοῦ* ἀνέβλυσέ σε, ὅσιε,* δροσίζον πάντων πνεύματα* τῶν δίψει σοῦ τὸ ἔλεος* ἐπιζητούντων, Θεόφανες.

Ἰέρεισας, ὅσιε, Κυρίω* ὡς ἄυλος ὄντως λειτουργός,* προσφέρων ὡς ἀναίμακτον* θυσίαν τὴν καρδίαν σου* διὸ καὶ σὺν Ἀγγέλοις νῦν* Θεῶ λατρεύεις, Θεόφανες.

Συνόμιλος ὠφθης συστημάτων* ὁσίων Πατέρων ἀσκητῶν,* βίον ἀναχωρήσεως* βαδίσας, ὦ Θεόφανες,* καὶ ἡσυχίας γέγονας* ἄνθος οὐράνιον, ὅσιε.

Θεοτοκίον.

Μονὴν ἡμῶν φύλαττε, Παρθένε,* ὡς Μήτηρ ἀπάντων μοναστῶν* ὑπάρχουσα, Πανάχραντε* καὶ ὡς παστὰς οὐράνιος* Νυμφίον τὸν ποθοῦμενον* ψυχαῖς ἡμῶν νῦν ἐμφάνισον.

Κάθισμα. ᾠχος γ'. Θείας πίστεως.

Βαθυτάλαντον* ὡς θησαυρόν σε* οἱ οἰκέται σου χαρᾶ πλουτοῦντες,* τὴν πτωχείαν τῶν παθῶν ἐξαλείφοντα* καὶ τῆς ζωῆς τὴν ἐλπίδα βραβεύοντα,* ἐν εὐφροσύνῃ θερμῶς σοι κραυγάζομεν* Πάτερ ὅσιε, Χριστὸν τὸν Θεὸν ἰκέτευε* φυλάττειν ἐν εἰρήνῃ τὴν ζωὴν ἡμῶν.

Δόξα, Καὶ νῦν... **Τῆς Ἑορτῆς.**

ᾠδὴ δ'. Ὁ καθημέμος ἐν δόξῃ.

Ὅτε, Πάτερ, ἐκ τοῦ κόσμου* τὴν ψυχὴν σου ἐμάκρυνας,* καὶ ἐν ἡσυχίας* ὄρεσι σοφῶς κατεσκήνωσας,* τότε Ἀγγέλων ὁ δῆμος ἀνεκραύγαζεν* ὦ πανθαύμαστε* ἐν τοῖς Ἁγίοις σου Κύριε!

Νοῦν ψυχὴν σου καὶ καρδίαν* εὐλαβῶς προσενήνοχας,* Πάτερ, τῷ Δεσπότῃ* ὡσπερ νοητὸν ὀλοκάρπωμα* καὶ νῦν Τριάδος τῷ θρόνῳ παριστάμενος,* τὸ ἀμήχανον* κάλλος καθορᾶς τῆς θεότητος.

Ἡλιόμορφον Κυρίου* βλέπεις, Πάτερ, τὸ πρόσωπον,* ὅπερ μετὰ πόθου* καὶ μετὰ δακρῶν ἐζήτησας* καὶ τῇ αὐτοῦ θείᾳ λάμπει φωτιζόμενος,* ὦ Θεόφανες,* χαίρεις αἰωνίως, μακάριε!

Θεοτοκίον.

Σωστικάῖς σου ταῖς πρεβείαις* σκέπε πάντας τοὺς δούλους σου,* τοὺς μετὰ δακρῦν* ὡς Μητέρα σὲ ἱκετεύοντας* εὐλογημένη Μαρία· σὲ γάρ, Δέσποινα,* οἰκητήριον* ὁ Θεὸς αὐτοῦ ἀπειργάσατο.

ᾠδὴ ε΄. Ἐξέστη τὰ σύμπαντα.

Προδρόμου ἐπόθησας* τὸν βίον τὸν οὐράνιον* ὅθεν περιέζωσας ὀσφύν σου* τῇ μετανοίᾳ, Πάτερ Θεόφανες,* Μέσα Ποταμοῦ ἐν τῇ Μονῇ* βίον τὸν ἰσάγγελον* εὐλαβῶς ἀσπαζόμενος.

Ῥομφαία ὡς δίστομος* ἡ σὴ καρδία, ὅσιε,* πάσας τοῦ ἐχθροῦ τὰς μεθοδείας* δυνάμει θείᾳ ριζόθεν ἔτεμεν* καὶ γέγονεν ἅγιος ναὸς* τοῦ Ἁγίου Πνεύματος,* νοερὰ μύρα βλύζουσα.

Ὅσμῃ τῇ τῶν μύρων σου,* ὦ Μυροβλύτα ὅσιε,* σπεύσας καταμύρισον καρδίας* τῶν σὲ τιμώντων, Πάτερ Θεόφανες* πᾶσαν δυσωδίαν δὲ παθῶν* ἐκ ψυχῶν ἐκδίωξον* τῶν σῶν δούλων δεόμεθα.

Θεοτοκίον.

Δεσπότην κυήσασα* Χριστόν, Θεομακάριστε,* κόσμῳ ἐδωρήσω τὴν εἰρήνην* καὶ σωτηρίαν κατακλυσμοῦ τῶν παθῶν,* ὥσπερ ἡ τοῦ Νῶε κιβωτὸς* πᾶσιν ἐχορήγησας,* ὦ Μαρία Θεόνομφε.

ᾠδὴ ς΄. Τὴν θείαν ταύτην.

Ῥοαῖς τῶν θείων ναμάτων σου,* ὦ Μυροβλύτα Πάτερ, ἀπόπλυνον* ῥύπους ψυχῶν ἡμῶν* καὶ μετανοίας πορεύεσθαι* τὴν τρίβον δίδου πᾶσι,* θεῖε Θεόφανες.

Ὁ δούλου ῥάπισμα, ὅσιε,* ὡς πάλαι ὁ Δεσπότης δεξάμενος,* δίδου τοῖς δούλοις σου* τῶν πειρασμῶν τὰ ῥαπίσματα* ἐν ταπεινώσει, Πάτερ,* πάντα ἀνέχεσθαι.

Μονῆς Προδρόμου τὸ στήριγμα* καὶ Μέσα Ποταμοῦ καταφύγιον,* Πάτερ Θεόφανες,* τοὺς σοὺς οἰκέτας περισώζε* ἀπὸ παντοίας πλάνης* τοῦ πολεμήτορος.

Θεοτοκίον.

Ὅν οὐ χωροῦσι τὰ σύμπαντα,* καλύβη Ἀβραὰμ πῶς ἐχώρησε* Θεὸν τὸν ἄναρχον;* ἀλλ' ἵνα πάντες νοήσωμεν* τῆς σῆς λοχείας, Μῆτερ,* φρικτὸν μυστήριον.

Κοντάκιον. ᾠχος πλ. δ'. Τῆ Ὑπερμάχῳ.

Ὡς Μυροβλύτης, θείου Πνεύματος τὰνάματα,* καὶ ὡς θαυμάτων αὐτουργὸς πᾶσιν ἰάματα,* τοῖς τιμῶσί σε παρέχεις ἀφθονοδότης* μοναζόντων δὲ κανῶν ὑπάρχων ἄριστος,* ὁδηγὸς γενοῦ ἡμῖν πρὸς τελειότητα,* ἵνα κράζωμεν· Χαῖρε Πάτερ Θεόφανες.

Οἶκος.

Ἄπαντες μετὰ δέους* ἐν τῇ μνήμῃ σου, Πάτερ,* ὁμοῦ συνελθόντες, ἐν ὕμνοις* γεραίρομεν πόθῳ θερμῶ* τοῦ σοῦ βίου πάντα τὰ σεπτὰ σκάμματα* καὶ χάριν ἀντὶ χάριτος* λαμβάνομεν ἐκ σοῦ βοῶντες·

Χαῖρε, λαμπρὸν ἀρετῆς ταμεῖον,

χαῖρε, Θεοῦ ἐννοιῶν δοχεῖον.

Χαῖρε, ταπεινώσεως βάθος ἀπύθμενον,

χαῖρε, τελειότητος ὕψος ἀνείκαστον.

Χαῖρε, μύρον θείας χάριτος ὃ ἐκβλύσας θαυμαστῶς,

χαῖρε, τύπον ἀναστάσεως τὸ σὸν σκῆνος δεδωκώς.

Χαῖρε, τῆς ἀφανείας τὴν ὁδὸν ὃ βαδίσας,

χαῖρε, τῆς ἀφθαρσίας τὸ σημεῖον ὃ δείξας.

Χαῖρε, Μονῆς Προδρόμου τὸ καύχημα,

χαῖρε, ζωῆς μονοτρόπου ἀγλάισμα.

Χαῖρε, θερμὲ νήσου Κύπρου προστάτα,

χαῖρε, ἡμῶν πρὸς τὸν Κτίστην μεσίτα·

Χαῖρε Πάτερ Θεόφανες.

Σ υ ν α ξ ἄ ρ ι ο ν .

Τὸ παρὸν καὶ εἶτα τὸ τῆς ἡμέρας.

Τῇ ιζ' τοῦ αὐτοῦ μηνὸς μνήμη τοῦ ὀσίου καὶ θεοφόρου Πατρὸς ἡμῶν Θεοφάνους τοῦ Μυροβλύτου, τοῦ ἀσκήσαντος ἐν τῇ Ἱερᾷ Μονῇ Τιμίου Προδρόμου ἐν Μέσσα Ποταμῶ τῆς Κύπρου.

Στίχοι.

Θεόφανες μάκαρ ποθῶν σὸν Νυμφίον
τοῦ κόσμου κατέλιπες κενὴν τὴν δόξαν.

Χαίρει ἀγάλλεται Προδρόμου ἢ μάνδρα
ἔχουσα ὅσιε προστάτην σε θεῖον.

Ἐβδομάτη δεκάτη Θεοφάνης Θεῶ συνεκράθη.

Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ὁσίου καὶ θεοφόρου Πατρὸς ἡμῶν Θεοφάνους τοῦ Μυροβλύτου.

Ἐνας ἀπὸ τοὺς μεγάλους ἀγίους ποὺ ἔζησαν καὶ ἀγίασαν στὴν ἀγιό-
τόκον νῆσον τῆς Κύπρου καὶ ποὺ μόνος φέρει τὴν προσωνυμία τοῦ Μυ-
ροβλύτου, εἶναι ὁ ὅσιος Θεοφάνης Ἐπίσκοπος Σολέας.

Ὁ ὅσιος Θεοφάνης καταγόταν ἀπὸ τὴ Λευκωσία καὶ ἔζησε τὸν 16ον
αἰῶνα κατὰ τὴν περίοδο τῆς Ἐνετοκρατίας. Ἀφιέρωσε τὴ ζωὴ του στὸν
Θεὸ γενόμενος μοναχὸς στὴ Μονὴ ἀγίου Γεωργίου τῶν Μαγγάνων στὴ
Λευκωσία, ἢ ὁποῖα ἰδρύθηκε κατὰ τὰ βυζαντινὰ χρόνια. Εὕρισκόμενος
ὡς μοναχὸς στὸ μοναστήρι αὐτό, ὁ ὅσιος Θεοφάνης ἐξελέγη ἐπίσκοπος
Σολέας. Τὴν ἐποχὴ αὐτὴ ὁ ἐπίσκοπος Σολέας καὶ ὁ ἐπίσκοπος Λευκω-
σίας -ὁ ἀρχιεπίσκοπος δηλαδὴ τῆς Κύπρου- ἦταν τὸ ἴδιο πρόσωπο, διό-
τι τὸ ἔτος 1260, μὲ τὴν «Κυπριακὴ Βούλλα» τοῦ Πάπα Ἀλεξάνδρου Δ',
ὁ Ἑλληνας ἐπίσκοπος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Λευκωσίας ἐκδιώχθηκε ἀπὸ
τὴν ἐπισκοπὴ του καὶ καθορίσθηκε νὰ ἐδρεύῃ στὴν κοιλάδα τῆς Σολέ-
ας, βόρεια τοῦ ὄρους Ὀλυμπος, φέροντας τὸν τίτλο τοῦ ἐπισκόπου Σο-
λέας. Ἔτσι λοιπόν, ὁ ὅσιος Θεοφάνης εἶχε οὐσιαστικὰ ἐκλεγῆ ἀρχιεπί-
σκοπος τῶν ἐλλήνων τῆς Κύπρου.

Ἡ ἐξέλιξη αὐτὴ ὅμως δὲν εὐχαρίστησε τὸν ὅσιο, διότι πόθος του
ἦταν νὰ ζῆ στὴν ἀφάνεια, ὅπου μποροῦσε νὰ βρισκεται σὲ ἀδιάλειπτη
κοινωνία, χωρὶς ἐξωτερικοὺς περισπασμούς, μὲ τὸν ἀγαπημένο του Κύ-
ριο. Τελικὰ, παρὰ τὴ δική του θέληση, ἐγκατέλειψε τὴν ποθητὴ του μο-
ναχικὴ πολιτεία καὶ ἡσυχία καὶ ὑποτάχθηκε στὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ.

Ὡς ἐπίσκοπος ὁ ὅσιος Θεοφάνης εἶχε καὶ τὴν εὐθύνη τῆς διοίκησης
τῶν Ἑλλήνων τῆς Λευκωσίας. Τὴν οὐσιαστικὴ βέβαια διοίκηση ὅλου τοῦ
νησιοῦ ἀσκοῦσαν οἱ Ἐνετικὲς ἀρχές, ἀλλὰ τὰ ἐσωτερικὰ θέματα καὶ
προβλήματα τοῦ ὑπόδουλου ἐλληνισμοῦ τῆς Κύπρου ρύθμιζαν μερικῶς
καὶ οἱ κατὰ τόπον Ἑλληνες ἐπίσκοποι. Ἐνα ἀσυνήθιστο ὅμως καὶ πα-
ράδοξο περιστατικὸ ἦρθε νὰ δώσῃ μία ἐντελῶς διαφοροετικὴ τροπὴ στὴν
πνευματικὴ πορεία τοῦ ὁσίου.

Αυτό που συνέβη είναι τὸ ἐξῆς· μία ἡμέρα χρειάστηκε νὰ κάνη ὁ ὄσιος μία παρατήρηση στὸν οἰκονόμο του γιὰ κάποιο σφάλμα ποὺ διέπραξε. Ἡ ἀντίδραση τοῦ οἰκονόμου στὴν παρατήρηση τοῦ ἐπισκόπου ἦταν νὰ τοῦ δώση ἓνα ράπισμα στὸ πρόσωπο, ἐνώπιον μάλιστα καὶ ἄλλων ἀνθρώπων! Ὁ ἅγιος ὅμως, λόγῳ τῆς μεγάλης του ταπεινοφροσύνης, δὲ θύμωσε γιὰ τὸ γεγονός αὐτὸ ἀλλά, ἀντιθέτως, κρίνοντας ἀπὸ τὸ περιστατικὸ ποὺ συνέβηκε, θεώρησε ὅτι δὲν ἦταν ἄξιός νὰ κατέχη τὴ θέση τοῦ ἐπισκόπου. Ἔτσι, ὁ ὄσιος ἔσπευσε νὰ καταφύγη καὶ πάλι στὴν ποθητὴ του ἡσυχαστικὴ ζωὴ, παρακαλώντας τὶς πολιτικὲς ἀρχὲς τοῦ τόπου νὰ τὸν ἀπαλλάξουν ἀπὸ τὰ ἀρχιερατικά του καθήκοντα. Παρακαλοῦσε μετὰ δακρῶν νὰ δεχθοῦν τὴν παραίτησή του, ἐκεῖνοι ὅμως, λόγῳ τοῦ σεβασμοῦ ποὺ ἔτρεφαν πρὸς τὸ πρόσωπό του καὶ ἀναγνωρίζοντας τὴ μεγάλη του ἀρετὴ, ἀντιστέκονταν καὶ δὲν δέχονταν. Μετὰ ἀπὸ πολλὰ δακρύβρεκτες παρακλήσεις καὶ πιέσεις ἐκ μέρους τοῦ ὁσίου ἡ παραίτησή του τελικὰ ἐγένε ἀποδεκτὴ καὶ ἔτσι μπόρεσε νὰ πραγματοποιήσῃ αὐτὸ ποὺ πάντοτε συνεῖχε τὴν καρδιά του.

Ὡς τόπο κατάλληλο γιὰ νὰ παραδώσῃ τὸν ἑαυτό του ὀλοκληρωτικῶς πιά στὸν Θεό, ὁ ὄσιος Θεοφάνης ἐπέλεξε τὸ μικρὸ ἡσυχαστικὸ μοναστήρι τοῦ Μέσα Ποταμοῦ. Τόσο τὸ θαυμάσιο φυσικὸ περιβάλλον τῆς Μονῆς, ὅσο καὶ ἡ ἄκρως ἀπόκοσμη τῆς θέσης ἦταν τὰ στοιχεῖα ποὺ ὀδήγησαν τὰ βήματα τοῦ ὁσίου ἐκεῖ στὸ βάθος τῶν βουνῶν τοῦ Τροόδου, στὸν Μέσα Ποταμό, ὅπου θὰ μπορούσε νὰ ἐπιδοθῆ στὴν προσευχὴ καὶ τὴν ἄσκηση ποὺ τόσο ποθοῦσε.

Ἐνα περιστατικὸ τὸ ὁποῖο μᾶς ἀποκαλύπτει τὴν τελειότητα τῆς ἀσκητικῆς διαγωγῆς τοῦ ὁσίου εἶναι καὶ τὸ ἀκόλουθο. Κάποια φορὰ ἦλθε ἓνας φίλος του καὶ τοῦ ἔφερε ἓνα πήλινο δοχεῖο μὲ μέλι. Ὁ ὄσιος ἀφοῦ εὐχαρίστησε τὸν φίλο του πῆρε τὸ δοχεῖο μὲ τὸ μέλι καὶ τὸ συνέτριψε πάνω στὸν τοῖχο! Ἔκανε δὲ τὴν πράξη αὐτὴ, διότι τὴν προηγούμενη νύκτα εἶδε στὸν ὕπνο του ὅτι θὰ ἐρχόταν ὁ φίλος του αὐτὸς φέρνοντάς του τὸ μέλι καί, ὅπως ὁ ἴδιος ἐξήγησε στὸν φίλο του, δὲν ἤθελε νὰ ἀφήσῃ τὸν διάβολο νὰ τὸν κάνη νὰ πιστεύῃ στὰ ὄνειρα.

Πέρα ἀπὸ τὰ στοιχεῖα ποὺ κατέγραψε ὁ βιογράφος τοῦ ὁσίου, οἱ κάτοικοι τῶν περιοχῶν γύρω ἀπὸ τὸ μοναστήρι τοῦ Μέσα Ποταμοῦ, διέσωσαν διάφορες προφορικὲς παραδόσεις, οἱ ὁποῖες καταγράφηκαν κατὰ καιροὺς καὶ ἔφθασαν μέχρι καὶ τὶς μέρες μας. Σύμφωνα μὲ αὐτὲς ὁ ὄσιος Θεοφάνης διετέλεσε καὶ ἡγούμενος τῆς Μονῆς. Στὴ συνέχεια μάλιστα ἀνέβηκε καὶ κατοίκησε σὲ ἓνα κελλι 87 περίπου μέτρα ψηλότερα ἀπὸ τὴ Μονὴ καὶ ὡς ἐκ τούτου ἡ τοποθεσία αὐτὴ ἔλαβε τὴν ὀνομασία “Μονὴ τοῦ Ἠγουμένου”.

Τέλος, ἀφοῦ κατὰ κοινὴ ὁμολογία ὁ ὄσιος διήγαγε ἓνα ἅγιο βίο, κοιμήθηκε πλήρης χάριτος ἐκεῖ στὸ μοναστήρι τοῦ Μέσα Ποταμοῦ γύρω στὰ 1550. Τὴ σφραγίδα τῆς ἀγιότητός του τὴν ἔβαλε ὁ ἴδιος ὁ Θεός, δι-

δοντας του τὸ χάρισμα τῆς θαυματουργίας μετὰ τὴν κοίμησίν του. Μαρτυρεῖ μάλιστα ὁ βιογράφος του ὅτι παρευρισκόταν στὸ μοναστήρι κατὰ τὴν ἔκταφὴ καὶ ἀνακομιδὴ τῶν λειψάνων τοῦ ὁσίου καὶ ἀναφέρει ὡς αὐτόπτης μάρτυρας ἀκόμη δύο θαυμαστὰ σημεῖα ποὺ ἐπιβεβαίωναν τὴν ἀγιότητα τοῦ ὁσίου Θεοφάνους. Τὸ ἓνα ἦταν ἡ ἀσυνήθιστη εὐωδία ποὺ ἐξέπεμπαν τὰ ὀστᾶ του καὶ τὸ δεύτερο, τὸ ὁποῖο ἦταν ἀκόμη πιὸ θαυμαστό, τὸ ὅτι τὸ σῶμα του δὲν εἶχε ἀποσυντεθῆ κατὰ τὸν συνήθη τρόπο, παρ' ὅλο ποὺ εἶχαν περάσει σχεδὸν ἕξι χρόνια ἀπὸ τὴν κοίμησίν του. Ἀντιθέτως, τὰ ὀστᾶ του εἶχαν ἀκόμη πάνω τους σάρκες. Τὸ σκήνωμα δηλαδὴ τοῦ ὁσίου ἦταν ἄφθαρτο. Ἔτσι, οἱ Πατέρες τῆς Μονῆς τοποθέτησαν τὰ λείψανα σὲ λάρνακα τὴν ὁποία ἐναπόθεσαν στὸν νάρθηκα τοῦ καθολικοῦ τῆς Μονῆς. Οἱ πιστοὶ προσέρχονταν μὲ μεγάλη εὐλάβεια νὰ προσκυνήσουν τὰ χαριτόβρυτα λείψανα τοῦ ὁσίου, τὰ ὁποῖα ἐπιτελοῦσαν πλῆθος θαυμάτων.

Ῥδὴ ζ'. Οὐκ ἐλάτρευσαν.

Ἵστερούμεθα* φωτὸς θείας ἐλλάμψεως· ὅθεν ἀδύνατον* ὀρθῶς τὰ σὰ ἐξειπεῖν* ἀνδρεία παλαίσματα· διὸ δεόμεθα* νῦν κατάδεξαι* πτωχοῖς, ὦ Πάτερ, ῥήμασι* τοὺς σοὺς δούλους σὲ ὑμνοῦντας.

Θαλαττεύουσιν* ἐν βίῳ πολυκύμονι, Πάτερ, τοῖς δούλοις σου* γενοῦ λιμὴν ἀσφαλῆς* βαθύπικρα ἅπαντα πάθη δὲ διώξον* καὶ βαθύρρουν σου* ἐπὶ καρδίαις ἔκχυσον* ποταμὸν χαρίτων θείων.

Ἐγκεντρίζοντα* ἐχθροῦ ὡς βέλη πύρινα ὄντως θανάσιμα* σκιρτήματα τῆς σαρκὸς* γινώσκων, Θεόφανες, πάντα ἀπέσβεσας* τῆ συντόνω σου* ἀσκήσει, Πάτερ ὅσιε,* καὶ δακρῶν σου τοῖς ὄμβροις.

Θεοτοκίον.

Ἰταμότητα* τυράννου κατεφρόνησαν, προδιαγράφοντες* τὸ ἐν τῇ σῇ τελεσθὲν* κοιλίᾳ μυστήριον, Ἄγνη Θεόνυμφε,* ἀκατάφλεκτοι* ἐν τῇ καμίνῳ μείναντες* Παῖδες τρεῖς ἐν Βαβυλώνι.

Ῥδὴ η'. Παῖδας εὐαγεῖς.

Ἔσχες τετρωμένην σὴν καρδίαν* ἀγάπη τοῦ σοῦ Νυμφίου, ὦ Θεόφανες* ὅθεν καὶ ἀπέρριψας* βίου ματαιότητα* καὶ ἀρχιερωσύνης σου τὸν θρόνον, ὅσιε,* κατέλιπες,* φλεγόμενος πόθῳ* πολιτείας, Πάτερ, στενῆς καὶ τεθλιμμένης.

Θείαις θεωρίαις τὴν ψυχὴν σου* τὸ Πνεῦμα θεοπρεπῶς ἀρδεῦσαν, ὅσιε,* ἐν αὐτῇ ἐσκήνωσεν.* ὅθεν σοῦ τὸ σκῆνωμα* μύρα ἀρρήτως ἔβλυσεν θαυμάτων πρόξενα,* ἰάματα* τοῖς πᾶσι παρέχον,* Μυροβλύτα Πάτερ,* τοῖς πόθῳ σε τιμῶσι.

Ἦξω καὶ θεάσομαι τὴν δόξαν* ᾧ, πότε, Χριστὲ Σωτῆρ μου, τοῦ προσώπου σου,* δάκρυσιν ἐκραύγαζες* τῷ Κυρίῳ, ὅσιε* διὸ καὶ ὁ πανάγαθος ὁρῶν τὸν πόθον σου,* κατώκησεν* ἐν σοί, θεοφόρε,* οἶκόν σε δεικνύων* αὐτοῦ τῆς θείας δόξης.

Θεοτοκίον.

Σὴν δόξαν ἀξίως τίς ὑμνήσει, δι' ἧς σε ὁ Παντοκράτωρ ἐστεφάνωσεν;* οὐρανὸν γὰρ δεύτερον* λογικόν σε ἔδειξε* καὶ γὰρ ὁ θεῖος Ἥλιος ὁ νοητός, ἀγαθή,* ἀνέτειλε* ἀφράστῳ τῷ τρόπῳ* ἐξ ἀγνῆς νηδύος τῆς σῆς ὡς ξένον θαῦμα!

Ῥδὴ θ'. Ἄπας γηγενῆς.

Ἄπαντες πιστοὶ* θερμῶς ἀγαλλόμενοι δεῦτε προσδράμωμεν* πρὸς τὸν μέγαν ὄσιον* καὶ κατανύξει αὐτῷ βοήσωμεν* ὡς θαυμαστός ὁ Κύριος ἐν τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ!* ὅτι θεῖον* δέδωκε θησαύρισμα* καὶ προστάτην ἡμῖν* σὲ Θεόφανες.

Ἰπὸ τῆς χειρὸς* τῆς σῆς, ᾧ Θεόφανες, καθοδηγούμενοι,* πᾶσαν τοῦ ἀλάστορος* παγίδα, ὅσιε, ἀποφεύγομεν* καὶ πολιτείας κρείττονος ἀσφαλεστάτην ὁδὸν* ἐκζητοῦντες,* σὲ ἐπικαλούμεθα* ὁδηγὸν ἀπλανῆ* τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Ῥάδιόν ἐστι* τοῖς πόθῳ τιμῶσί σε χαρὰν τὴν θείαν εὐρεῖν* ὅθεν νῦν οἱ δοῦλοί σου, Πάτερ Θεόφανες, ἐν τῇ μνήμῃ σου* καίτοι πτωχοὶ ὑπάρχοντες σοὶ ἀνακράζομεν* τὰς καρδίας* πάντων ἡμῶν πλήρωσον* εὐωδίας σεπτῆς* θείας χάριτος.

Θεοτοκίον.

Ἐχαιρες Σεμνή* ὅτε ὁ ἀρχάγγελος σοὶ προεμήνυεν* θείου τόκου σύλληψιν,* καίτοι ἠπόρεις αὐτοῦ τῷ ῥήματι* διὸ χαρᾶ σοὶ κράζομεν ἰδοῦ οἱ δοῦλοί σου,* Θεοτόκε* γένοιτο ἡ χάρις σου* ἐφ' ἡμᾶς μυστικῶς,* Θεονύμφευτε.

Ἐξαποστειλάριον. Ἦχος γ'. Φῶς ὁ Πατήρ.

Φῶς τοῦ Θεοῦ πᾶσι φαίνεις,* Πάτερ Θεόφανες μάκαρ,* Θεὸς γὰρ πᾶσι φωστῆρά* σε ἐφανερώσεν ὄντως,* διὸ φωτὸς αἰδίου* πλήρωσον πάντων καρδίας. (δίς).

Καὶ τῆς Ἑορτῆς.

Εἰς τοὺς Αἶνους.

Πρὸ τῆς ἀποδόσεως τοῦ Πάσχα ἱστῶμεν στίχους ζ' καὶ ψάλλομεν δις τὸ ἀναστάσιμον τῆς ἡμέρας καὶ τὰ παρόντα δ' τοῦ ὁσίου· ἐν δὲ τοῖς μεθεόρτοις τῆς Ἀναλήψεως ἱστῶμεν στίχους δ' καὶ ψάλλομεν μόνον τὰ παρόντα τοῦ ὁσίου.

Ἦχος πλ. δ'. Ὡ τοῦ παραδόξου θαύματος.

Μέσα Ποταμοῦ ὁ σύλλογος* πανηγυρίζει λαμπρῶς* ἐν τῇ μνήμῃ σου σήμερον* καὶ βοᾷ δεόμενος· ὦ Θεόφανες ὅσιε,* Μονῆς Προδρόμου ἅγιον καύχημα* μὴ διαλείπης σκέπη σου πάντοτε* καὶ τῇ πρεσβείᾳ σου* πάντα τὰ νοήματα τὰ χαμερπῆ* ἀποσμήχην, ὅσιε,* ἐκ διανοίας ἡμῶν.

Αὔθις ὡς νύμφη κεκαίνισται* ἢ τοῦ Προδρόμου Μονῆ* ταῖς ἀγίαις πρεσβείαις σου* ἐν αὐτῇ γὰρ ἔλαμψας* ταπεινώσει ἀσκούμενος* διὸ τῷ θρόνῳ νῦν παριστάμενος* σεπτῆς Τριάδος* αὐτὴν ἰκέτευε* ὑπὲρ τῶν δούλων σου* τῶν ἐνθάδε πάντων τε καὶ πανταχοῦ* βαδιζόντων, ὅσιε, τῆς μετανοίας ὁδόν.

Θέρμης τοῦ Νυμφίου σου, ὅσιε,* οὐκ ἐδυνήθης ποσῶς* ἀποκρύψαι καρδίαν σου* τετρωμένος ὠφθης γὰρ* θείου ἔρωτος βέλεσι* διὸ καὶ κόσμου ζάλην κατέλιπες* καὶ εἰς λιμένα θεῖον προσώρμισας* τῆς ἀφανείας δὲ* τὴν ὁδὸν ἐβάδισας· ὅθεν τὸ σὸν* σκῆνος, Πάτερ, ἔβλυσε* μῦρον οὐράνιον.

Πάτερ ἱερὲ Θεόφανες,* συνηθροισμένων ἡμῶν* καὶ ὑμνούντων τὴν μνήμην σου* ἀοράτως πάρεσο* καὶ παράσχου τοῖς ψάλλουσι* φωναῖς αἰσίαις πόθῳ προσάδην σοι* ἐν εὐφροσύνῃ τὰ μελωδήματα* νῦν ἀγρυπνοῦντες γὰρ* ἅπαντες ἐλπίζομεν σοῦ τὰς εὐχὰς* ἐφελκύσειν, ὅσιε, τὰς πατρικὰς ἐφ' ἡμᾶς.

Δόξα... Ἦχος πλ. α'.

Δεῦτε τῆς τοῦ Προδρόμου Μονῆς τὸν πολύτιμον ἀδάμαντα, Θεοφάνη τὸν ὅσιον, ἀνυμνήσωμεν ἀδελφοὶ ἐν τῇ εὐσήμεν ἡμέρᾳ τῆς μνήμης

αὐτοῦ· πρὸς Κύριον γὰρ παρρησίαν ἔχων, ἴλεων ἡμῖν δύναται Αὐτὸν ἀπεργάσασθαι· σπεύσωμεν οὖν, μὴ διακρινόμενοι τῇ καρδίᾳ ἡμῶν· πάντα γὰρ ὅσα ἂν παρ' αὐτοῦ προσευχόμενοι ζητήσωμεν ταχὺ ληψόμεθα· τὴν σωτηρίαν γὰρ ἡμῶν ἐπιποθοῦντες, τὴν εὐσπλαγχνίαν κινουῦμεν αὐτοῦ, καὶ τῷ Θεῷ οὐ τῷ θρόνῳ παρίσταται ὑπὲρ ἡμῶν πρεσβεύει· ποιμνη γὰρ αὐτοῦ τυγχάνομεν· ὦ εὐλογίας μυστικῆς!

Καὶ νῦν... Τῆς Ἑορτῆς.

Δοξολογία μεγάλη,
καὶ ἀπόλυσις.

